

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoP/52/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2114217712
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Krajčovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2114217712.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a členov senátu: JUDr. Andrea Dudášová a Mgr. Jozef Mačej, v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa: I. J., nar. XX.XX.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, dieťa rodičov - matky: neb. K. J., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, naposledy bytom K. XX, T. a otca: K. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. J. XXX, zastúpeného advokátom: JUDr. Lucia Sukopová, Františkánska 5, Trnava, o návrhu starej matky: K. N., nar. XX.XX.XXXX a starého otca: X. N., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom K. XX, T., obaja zastúpení advokátom: JUDr. Barbora Šruteková, Hlavná 44, Trnava, o náhradnej osobnej starostlivosti, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 28. apríla 2015, č.k. 8P/53/2014-156 v časti výživného, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti výživného vrátane zročného výživného (III. a IV. výrok) m e n í t a k , ž e o t e c j e p o v i n n ý p r i s p i e v a ť n a v ý ž i v u m a l o l e t é h o I. mesačne sumou 180,- Eur od 27.06.2014, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám starých rodičov.

Zročné výživné za dobu od 27.06.2014 do 28.04.2015 vo výške 506,68 Eur súd otcovi p o v o ľ u j e splácať v mesačných splátkach po 20,- Eur, ktoré splátky j e p o v i n n ý p o u k a z o v a ť s p o l u s b e ž n ý m výživným k rukám starých rodičov vždy do 15. dňa v mesiaci odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku. Omeškanie s plnením jednej splátky ma za následok zročnosť celého plnenia.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd rozhodol nasledovne:

I. Súd zveruje maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti starým rodičom, ktorí sú povinní vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého v rovnakom rozsahu ako ju vykonávajú rodičia.

II. Stará matka a starý otec sú oprávnení maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

III. Otec maloletého je povinný platiť na výživu maloletého sumu 200,- Eur mesačne vždy do 15 dňa každého mesiaca dopredu k rukám starých rodičov s účinnosťou od 27.06.2014.

IV. Nedoplatok na zročnom výživnom vo výške 709,36 Eur súd povoľuje otcovi zaplatiť v splátkach po 20,- Eur mesačne spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok.

V. Otec je oprávnený stretávať sa s maloletým I. počas prvého polroka od právoplatnosti rozsudku každý dvanásť týždňov v sobotu od 15.00 hod. do 18.00 hod., po uplynutí prvého polroka každý ôsmy týždeň v sobotu od 15.00 hod. 18.00 hod.

VI. Starí rodičia sú povinní maloletého na styk s otcom pripraviť.

VII. Otec je povinný maloletého v určenom čase v mieste bydliska starých rodičov prevziať a v určenom čase v mieste bydliska starých rodičov odovzdať.

VIII. Súd ukladá maloletému povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu - psychologickému poradenstvu v trvaní jedného roka od právoplatnosti tohto rozsudku v intervaloch podľa odporúčenia psychológa s cieľom eliminovať negatívne postoje k otcovi, spracovať negatívne zážitky s otcom, zo straty matky a vnútorného konfliktu, zlepšiť komunikáciu s otcom.

IX. Súd ukladá starým rodičom v lehote 20 dní od právoplatnosti rozsudku oznámiť otcovi a kolíznemu opatrovníkovi meno psychológa.

X. Súd mení rozsudok Okresného súdu Trnava č.k. 25C/96/2007-125 zo dňa 08.09.2009 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č.k. 10Co/434/2009-181 zo dňa 27.04.2010 v časti zverenia maloletého, výšky výživného a úpravy styku.

XI. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Rozhodnutie v napadnutej časti určenia výživného prvostupňový súd odôvodnil právne aplikáciou ust. § 62 ods. 1 a 2, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1 Zákona o rodine a § 160 ods. 1 a 2 O.s.p. Vecne argumentoval tým, že návrhom zo dňa 27.06.2014 doručeným súdu dňa 27.06.2014 sa starí rodičia domáhali zverenia maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti, otcovi navrhli určiť výživné 130,- Eur mesačne. Zároveň podali návrh na nariadenie predbežného opatrenia.

Uznesením č.k. 8P/53/2014-5 zo dňa 30.06.2014 súd rozhodol tak, že: I. Súd ponecháva maloletého I. predbežne v náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov K. N. a X. N., II. Otec maloletého je povinný platiť na výživu maloletého sumu vo výške 130,- Eur mesačne k rukám starých rodičov maloletého vždy do 15. dňa každého mesiaca dopredu. Dňa 07.07.2014 podal otec návrh na zmenu výchovného prostredia a navrhol zveriť maloletého do svojej osobnej starostlivosti. Vec vedená pod sp. zn. 10P/53/2014. Uznesením č.k. 10P/53/2014-8 zo dňa 08.07.2014 súd spojil konania vedené na Okresnom súde Trnava súd pod sp. zn. 8P/53/2014 a 10P/53/2014 k spoločnému konaniu pod sp. zn. 8P/53/2014. Na odvolanie Krajský súd v Trnave Uznesením č.k. 25CoP/53/2014-40 zo dňa 26.08.2014 rozhodol tak, že súd nariaďuje predbežné opatrenie, ktorým sa maloletý I. dočasne zveruje do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov K. N. a X. N.. Napadnuté uznesenie vo výroku II., ktorým bolo rozhodnuté o nariadení platenia výživného na maloletého I. potvrdzuje. II. Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa č.k. 8P/53/2014-12 mení tak, že znie: Súd dočasne upravuje styk otca s maloletým I. tak, že otec je oprávnený sa s maloletým stretávať v každom nepárnom kalendárnom týždni roka vždy v sobotu v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod., v mieste bydliska starých rodičov. Starí rodičia sú povinní dieťa na styk v stanovenom mieste a čase riadne pripraviť. V prípade, že sa styk v stanovenom čase nebude môcť z vážnych dôvodov uskutočniť, sú starí rodičia a otec povinní navzájom sa o tejto skutočnosti bezodkladne vopred informovať.

Uznesením č.k. 8P/53/2014-98 zo dňa 12.11.2014 súd konanie o návrhu otca zastavil. Ďalej sa súd v konaní zaoberal návrhom starých rodičov na zverenie maloletého do ich náhradnej osobnej starostlivosti, určenia výživného vo výške 270,- Eur mesačne a úpravy styku.

Súd z vykonaného dokazovania vyvodil právny záver, že maloletého možno zveriť do náhradnej starostlivosti jeho starých rodičov, ktorí mu zabezpečujú osobnú starostlivosť už na základe predbežného opatrenia z dôvodu, že matka maloletého, ktorej bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti na čas po rozvoze dňa XX.XX.XXXX zomrela. Šetrením v domácnosti starých rodičov neboli zistené ku dňu rozhodovania súdu vo veci samej žiadne nedostatky a starí rodičia sú schopní zabezpečiť riadnu starostlivosť maloletému. Otec maloletého v priebehu konania vyjadril súhlas s návrhom starých rodičov v časti náhradnej osobnej starostlivosti o maloletého a kolízny opatrovník uvedené taktiež odporúčal. Súd má za to, že takéto rozhodnutie je na prospech maloletého, ktorý toho času otca odmieta a ich vzájomný vzťah nefunguje. V domácnosti žijú starí rodičia, ktorí sú starobní dôchodcovia s maloletým.

Podľa lekárskej správy obaja starí rodičia sú v dobrom fyzickom aj mentálnom stave. Stará matka poberá starobný dôchodok vo výške 399,10 Eur mesačne a starý otec vo výške 393,70 Eur. Maloletý navštevuje 6. ročník základnej školy a náklady na jeho výživu sú primerané jeho veku, venuje sa futbalu a pingpongu. Otec nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť.

Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že maloletý bol rozsudkom sp. zn. 25C/96/2007-125 zo dňa 08.09.2009 zverený na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matke, rozsudkom Krajského súdu v Trnave č.k. 10Co/434/2009-181 zo dňa 27.04.2010 bolo otcovi určené výživné vo výške 130,- Eur mesačne a zároveň bol upravený styk otca s maloletým. V čase pôvodného rozhodovania o výške výživného otec uviedol ako živnostník príjem vo výške 400,- Eur až 500,- Eur mesačne a maloletý navštevoval 1. ročník základnej školy. Od poslednej úpravy výživného uplynulo dlhšie časové obdobie, v rámci ktorého došlo k zmene pomerov na strane maloletého, ktorý navštevuje už 2. stupeň základnej školy a podľa vyjadrenia otca došlo aj k zvýšeniu jeho príjmu, keď uviedol príjem vo výške 500,- Eur až 600,- Eur. Výdavky starých rodičov na náklady domácnosti súd považoval za dôvodné. Pokiaľ ide o otca, ten žije v domácnosti s ďalšími tromi dospelými osobami, z ktorých každý je povinný podieľať sa na nákladoch bývania. Výdavok otca na bývanie a stravu vo výške 150,- Eur súd považoval za dôvodný. V konaní nebolo preukázané, že by otec bol vlastníkom nehnuteľnosti, je vlastníkom motorového vozidla Peugeot boxer a motocykla Suzuki. Otec naďalej vykonáva živnostenskú činnosť a v roku 2014 dosiahol príjmy 20.695,- Eur a výdavky 16.387,12 Eur (základ dane 4.307,88 Eur), v roku 2013 príjmy 23.085,- Eur a výdavky 19.125,88 Eur (základ dane 3.959,12 Eur), v roku 2012 príjmy 21.943,83 Eur a výdavky 19.251,66 Eur (základ dane 2.692,17 Eur), v roku 2011 príjmy 29.215,24 Eur a výdavky 25.309,51 Eur, v roku 2010 príjmy 27.520,08 Eur a výdavky 22.279,55 Eur (základ dane 5.240,53 Eur). Z uvedeného je zrejmé, že otec za celé obdobie vykazuje kladný výsledok hospodárenia a teda vykazuje zisk. Sám v konaní uviedol výšku svojho príjmu a zároveň prejavil ochotu platiť na výživu maloletého sumu 180,- Eur mesačne. Pri určení výšky výživného 200,- Eur mesačne súd zobral do úvahy zistené skutočnosti ako aj vyjadrenie otca o sume 180,- Eur mesačne ako aj to, že maloletému platí sporenie 20,- Eur mesačne. Čím otec podľa názoru súdu deklaroval svoju schopnosť plniť si vyživovaciu povinnosť vo výške 200,- Eur mesačne, keď primárnou formou uspokojovania potrieb dieťaťa vo vzťahu k rodičovi nemajúceho dieťa v osobnej starostlivosti je platenie výživného, pričom starí rodičia zabezpečujú maloletému osobnú starostlivosť. V konaní však nebolo preukázané, že otec má schopnosť a možnosť platiť výživné vo výške 270,- Eur mesačne tak, ako to žiadali starí rodičia. Súd určil zročné výživné na maloletého 27.06.2014 do 28.04.2015 vo výške 709,36 Eur (2.026,68 - 1.317,32) pozostávajúcich 2.026,68 Eur /10 mesiacov x á 200,- Eur/ + 26,68 Eur /4 dni x á 6,67 Eur za jún 2014/ po odrátaní zaplateného výživného 1.317,32 Eur /10 mesiacov x á 130,- Eur/ + 17,32 Eur /4 dni x á 4,33 Eur za august, jún 2014/. Súd povolil otcovi splácať nedoplatok na zročnom výživnom v súlade s ustanovením § 160 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v mesačných splátkach po 20,- Eur mesačne spolu s bežným výživným, keď zohľadnil aj výšku určeného mesačného výživného. O trovách konania rozhodol súd podľa ustanovenia § 146 ods. 1 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na ich náhradu, nakoľko ide o konanie, ktoré sa môže začať aj bez návrhu.

Proti tomuto rozsudku výslovne v časti výživného podal odvolanie prostredníctvom svojho advokáta otec maloletého s tým, že s rozhodnutím v tejto časti nesúhlasí. Má za to, že hoci došlo od posledného rozhodnutia k zmene pomerov, táto zmena neodôvodňovala zvýšenie výživného o viac ako 50% v porovnaní s pôvodným výživným 130,- Eur mesačne. Takto zvýšené výživné predstavuje z príjmu otca, ktorý predstavuje 550,- Eur mesačne až 36,36%, čo preyšuje maximálnu sumu výživného, ktoré sa v zmysle ustálenej súdnej praxe určuje povinnému rodičovi. Mal. I. má len 12 rokov, a teda je pravdepodobné, že v budúcnosti si starí rodičia podajú ešte návrh na zvýšenie výživného, a teda sa nejedná o konečnú sumu výživného na toto nezaopatrené dieťa. Výživné vo výške 200,- Eur je neprímerane vysoké a to s ohľadom na vek maloletého, jeho výdavky, ktoré predstavujú prakticky len bežné výdavky, keďže maloletý nemá zhoršený zdravotný stav ako aj vzhľadom na príjem otca a výživné, ktoré navrhol otec na pojednávaní 180,- Eur by plne pokryla starým rodičom prakticky všetky výdavky spojené s mal. I.. Od podania návrhu až do prvého pojednávania starí rodičia navrhovali zachovať pôvodné výživné vo výške 130,- Eur, až na pojednávaní navrhli výživné vo výške 270,- Eur, čo je úplne neprímerané daným pomerom a tvorí dvojnásobok oproti pôvodnému výživnému. Tento návrh bol zo strany rodičov podľa nich účelový a šikanózný voči otcovi maloletého. Pokiaľ otec prezentoval na pojednávaní, že by bol schopný platiť maximálne 180,- Eur mesačne, myslel tým výslednú sumu, ktorú by bol skutočne schopný platiť a to pri takom uvažovaní, že by súd určil výživné vo výške 160,- Eur a

otec by mohol zachovať sporenie pre maloletého naďalej ako doteraz. Ohľadne vyčíslenia nedoplatku na zročnom výživnom za obdobie od podania návrhu poukazoval na fakt, že starí rodičia vyššie výživné navrhli až 11.11.2014. Pokiaľ by súd mal vyčíslovať nedoplatok až od podania návrhu, resp. zmeny návrhu, ktorú žiadali starí rodičia vyššie výživné, toto by bolo podstatne nižšie než od podania návrhu na samotné začatie konania. Navrhol preto, aby súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že otec maloletého je povinný platiť na výživu maloletého sumou 160,- Eur mesačne, vždy do 15. tohto mesiaca vopred k rukám starých rodičov s účinnosťou od 11.11.2014. Nedoplatok na dlžnom výživnom v sume vyčíslenej súdom sa otcovi povoľuje zaplatiť v splátkach vo výške 10,- Eur mesačne spolu s bežným výživným, pod následkom straty výhody splátok.

Starí rodičia maloletého ani kolízny opatrovník odvolací návrh nepodali a k doručenému odvolaniu otca sa písomne vyjadrili.

Starí rodičia uviedli, že s napadnutým rozsudkom v celom rozsahu a to aj otcom napadnutej časti súhlasia, i keď pôvodne žiadali určiť výživné vo výške 270,- Eur mesačne, ale nemali už záujem ďalej pokračovať v súdnom spore a preto sa neodvolali. Pokiaľ ide o námietku otca, že pôvodne návrhom žiadali určiť výživné vo výške 130,- Eur mesačne, toto je úplne irelevantné, nakoľko návrh podali v deň po smrti svojej dcéry, tzn. matky maloletého expresne a v tom čase bolo pre nich podstatné riešiť prvotne otázku zverenia maloletého a nie výživného, pričom je samozrejmé, že aj v priebehu konania je možné návrh meniť. Napokon otec opomína, že sám sa vyjadril, že jeho mesačné výdavky na domácnosť súd 400,- až 500,- Eur mesačne, pričom jeho príjem má byť podľa jeho vyjadrenia 500,- až 600,- Eur mesačne, čo samozrejme nekorešponduje a zároveň si protirečí, nakoľko pri platení výživného vo výške 130,- Eur mesačne a sporenia 20,- Eur mesačne by príjem otca nepokryl ani jeho výdavky na domácnosť a výživné a sporenie. Otec sa snaží vykresliť, že jeho príjem je nepostačujúci, že sa tento dlhoročne nezvyšuje. Je však povinnosťou otca plne využívať, keďže má vyživovaciu povinnosť svoje povinnosti a schopnosti. Pokiaľ pracuje ako automechanik a nedokáže zarobiť toľko, aby dokázal platiť výživné vo výške 200,- Eur mesačne, tak je povážlivé, prečo si nenájde prácu, ktorá by mu priniesla aj primerané finančné ohodnotenie, ktoré by dokázalo pokryť nielen výdavky na mal. l., ale aj potreby jeho vlastné. Maloletý je na pokraji pubertálneho veku, má zvýšený príjem potravy, jeho telo si vyžaduje zvýšený príjem, je hráčom futbalu, s čím starí rodičia majú zvýšené výdavky, pričom maloletý vzorne reprezentuje školu, zo školy chodí na rôzne exkurzie a výlety, s čím sú tiež spojené výdavky. Určenie výživného o 70,- Eur vyššie ako podľa poslednej úpravy v roku 2010 nie je neúnosné, ani neprimerane prísne. V čase rozhodovania o výživnom otca v roku 2010 mal maloletý 7 rokov a v súčasnosti v decembri dovŕši 13 rokov. Navrhli preto, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti potvrdil.

Kolízny opatrovník k doručenému odvolaniu tiež podal písomné vyjadrenie a tiež navrhol rozsudok v napadnutej časti potvrdiť. Poukázal na to, že od poslednej úpravy výživného uplynulo dlhšie obdobie, maloleté dieťa je fyzicky staršie a vyspelejšie, potreby na jeho výživu sa zvýšili. Mal. l. je žiakom 6. ročníka Základnej školy na I. ulici v T., kde navštevuje športové krúžky futbal a ping pong. Aktuálne sa podrobuje odbornému psychologickému poradenstvu u PhDr. O. D., PhD. s cieľom eliminovať negatívne postoje k otcovi, spracovať negatívne zážitky s otcom zo strany straty matky a vnútorného konfliktu a zlepšiť komunikáciu s otcom.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 212 ods. 1 písm. a) v spojení s § 81 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania, keď vo veci nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu otca maloletého je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné v časti určenia výživného vrátane zročného výživného zmeniť.

Rozsudok súdu prvého stupňa bol odvolaním otca napadnutý len v časti výživného, v ostatných častiach pre nedostatok odvolania nadobudol právoplatnosť, preto v časti zverenia maloletého a úpravy styku sa nestal predmetom prieskumu odvolacím súdom.

Podľa § 62 ods. 1, 2, 4 a 5 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samy sa živiť. Obaja rodičia pritom prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý z rodičov bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti pritom súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine).

V zmysle ust. § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Z vyššie citovaných ustanovení zákona vyplýva, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba základne nároky dieťaťa, ale sú dané širšie jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopností živiť sa sám, schopností starať sa o seba a podobne. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky, ktoré napríklad súvisia so zdravotným stavom oprávneného (ako sú napr. liečebné náklady). Súd na ne musí pri určovaní výživného prihliadnuť. Na strane oprávneného sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, existencia a počet iných osôb povinných poskytovať výživu a ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery, počet nimi vyživovaných osôb a výška takéhoto výživného ako i vyživovaciu povinnosť iných povinných voči týmto osobám. Na strane dieťaťa je nevyhnutné prihliadnuť na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať mu výživné a výšku a spôsob už poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného sa prihliada tiež najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. Táto kategória zahŕňa jednak majetok rodičov a jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú. Okrem uvedeného na strane povinného rodiča je vždy potrebné prihliadnuť k počtu, druhu, výške a dôvodnosti iných vyživovacích povinností a zároveň na okruh osôb, ktoré sú povinné týmto oprávneným poskytovať výživné, ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinných rodičov podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania vtedy, ak sa preukáže, že to bol rodič, ktorý sa vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku. V takom prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku.

Po posúdení súdom prvého stupňa zistených a preukázaných možností, schopností a majetkových pomerov otca maloletého s prihliadnutím na jeho odôvodnené potreby, odvolací súd dospel k záveru, že výživné na mal. I. určené otcovi súdom prvého stupňa je síce v prospech maloletého, ale vo výške, ktorá nezodpovedá úplne možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom otca dieťaťa ako i

odôvodneným potrebám maloletého, aj pri zohľadnení, že navrhovatelia poskytujú maloletému i osobnú starostlivosť, nahrádzajú starostlivosť alebo jej matky maloletého.

V danom prípade sa ani jedná o zvýšenie výživného pre maloletého pre zmenu pomerov, spočívajúcej v pribudnutí veku maloletého a s tým spojením zvýšením jeho odôvodnených potrieb. Podstatným je, že návrh je podaný starými rodičmi z dôvodu, že matka maloletého, ktorej bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti na čas po rozvoze, dňa XX.XX.XXXX zomrela. Podľa zistení však maloletý má priznaný sirotsky dôchodok aktuálne od 01.01.2015 podľa Rozhodnutia Sociálnej poisťovne ústredie č. 021 217 3731 0 zo dňa 04.12.2014 vo výške 115,40 Eur mesačne (pričom predtým poberal dôchodok nižší o 1,80 Eur).

Otec maloletého je živnostník a podľa doterajších výsledkov jeho priemerný mesačný príjem predstavuje 500,- až 550,- Eur čomu ale podľa názoru odvolacieho súdu úplne nezodpovedá ním deklarovaná výška mesačných výdavkov. Plneniu vyživovacej povinnosti voči maloletému sa nevyhýba a doteraz ju plnil vo výške stanovenej súdom, maloletému sporí do budúcnosti, o maloletého prejavuje záujem.

Podľa zaužívanej súdnej praxe platí, že výživné, ktoré hradí povinný rodič na všetky deti, ku ktorým má vyživovaciu povinnosť, by malo predstavovať 25-30% jeho čistého príjmu, samozrejme s prihliadnutím na individuálne okolnosti každého konkrétneho prípadu. Súdom prvého stupňa určené výživné na maloletého I. túto hranicu prevyšuje a to bez presvedčivého zdôvodnenia s prihliadnutím na potreby maloletého a možnosti otca. Hranica výživného vo výške 25% z ktorej treba vychádzať s prihliadnutím na vek maloletého, ktorý je v období dospievania z príjmu otca, ktorý sám priznáva je 140,- Eur. S prihliadnutím na vyjadrenie otca, že je schopný maloletému poskytovať výživné 180,- Eur, táto suma je súdom akceptovateľná a primeraná potrebám maloletého, keď neboli preukázané žiadne mimoriadne výdavky pre neho. Okrem toho starí rodičia nemajú voči maloletému vyživovaciu povinnosť, preto všetky jeho odôvodnené potreby majú byť hradené z výživného otca a z maloletému patriacich sociálnych dávok.

Pri súčasnom zohľadnení opodstatnených výdavkov starých rodičov na maloletého a zohľadnení pomerov otca, odvolací súd dospel k záveru, že otec maloletého má možnosť a schopnosť platiť na výživu mal. I. 180,- Eur mesačne. Takúto sumu výživného môže otec maloletého, uhradiť bez toho, aby ohrozil uspokojovanie svojich základných životných potrieb. Na druhej strane takto určené výživné spolu so sociálnymi dávkami na dieťa umožní uspokojiť odôvodnené potreby maloletého. Zároveň je potrebné podotknúť, že výživné má prednosť pred možným sporením pre maloletého.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti preto odvolací súd podľa § 220 O.s.p. zmenil rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti určenia výživného tak, že otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu mal. I. mesačne sumou 180,- Eur, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám starých rodičov, s účinnosťou od 27.06.2014.

Odvolací súd zároveň rozhodol o povinnosti otca doplatiť výživné pre maloletého za obdobie od 27.06.2014 do 28.04.2015 s prihliadnutím na zmenu bežného výživného vo výške 506,68 Eur (1.824,- Eur - 1.317,32 Eur). Ide o obdobie 10 mesiacov x á 180,- Eur + 24,- Eur (4 dni x á 6,- Eur za jún 2014) po odrátaní zaplateného výživného 1.317,32 Eur. Súd povolil otcovi v zhode s názorom súdu prvého stupňa splácať nedoplatok na zročnom výživnom v súlade s ustanovením § 160 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v mesačných splátkach po 20,- Eur mesačne spolu s bežným výživným, keď zohľadnil aj výšku určeného mesačného výživného, s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia. Nedoplatok na výživnom odvolací súd rozvrhol na splátky tak, aby tento bol uhradený počas 25 mesiacov.

Záverom odvolací súd poznamenáva, že súd vo veciach, kde je možné konanie začať aj bez návrhu (§ 81 O.s.p.) čo je aj daný prípad, nie je viazaný návrhmi účastníkov, tzn. že ani v danom prípade nebol viazaný výživným vo výške, v akej ho žiadali navrhovatelia v podanom návrhu, resp. počas konania.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté s použitím § 146 ods. 1 písm. a) v spojení s § 81 ods. 1 O.s.p., s použitím ust. § 224 ods. 1 O.s.p.

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.